

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/237/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216045
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118216045.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX M., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 045,64 eura takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 1 045,64 eura v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 19.11.2018 domáhala voči žalovanému zaplata primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 045,64 eura a náhrady trov konania.
2. V žalobe tvrdila, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/412/2015 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná. Ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, keď svoje práva musela brániť podaním žaloby. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať funkciu relutárnu. Keďže žalobkyňa je spotrebiteľka, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza právnej normy, finančné zadostučinenie požaduje vo výške 1 045,64 eura, čo predstavuje polovicu sumy, o ktorú by sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil.
3. Žalobkyňa ako dôkaz označila rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/412/2015 zo dňa 26.01.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/44/2017 zo dňa 28.03.2018.
4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Namietal, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadostučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automaticky. Naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok zavŕšujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Zo žaloby nie je možné určiť, v súvislosti s porušením akého práva sa žalobkyňa domáha zaplata primeraného finančného zadostučinenia. Výšku finančného zadostučinenia je potrebné posudzovať nie na základe majetkovej škody, bezdôvodného obohatenia, ale povahy porušeného práva a všetkých súvisiacich okolností. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa v rovnakom čase podala dve samostatné žaloby (sp. zn. 10C/412/2015 a sp. zn. 15C/412/2015). Rozdeľovanie sporu do viacerých čiastkových žalôb je v rozpore s obsahom a účelom ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Žalovaný na preukázanie svojich tvrdení žiadne dôkazy neoznačil ani nepredložil.

5. Súd prejednal a rozhodol spor na pojednávaní konanom dňa 05.04.2019 za prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne, ktorý zotrval v plnom rozsahu na podanej žalobe. Žalovaný svoju neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Preto súd v súlade § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti žalovaného, vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou a vyjadrením žalovaného a zistil tento skutkový stav veci:

6. Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 10C/412/2015 zo dňa 26.01.2017 určil, že zmluvná podmienka v bode 8. zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300064728, zo dňa 31.10.2013, v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 Eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 Eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohy tejto Dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľná. Ďalej súd určil, že úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300064728 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 31.10.2013 je bezúročný a bez poplatkov a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania v rozsahu 100 %. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.04.2018.

7. V odôvodnení súd poukázal na to, že „Dňa 31.10.2013 strany sporu uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8300064728. Z obsahu zmluvy je zrejme, že príslušný formulár zmluvy podpísala žalobkyňa ako dlžníčka dňa 29.10.2013 s vyplnením údajov v bode 5 príslušného formulára. Uvádza sa v ňom, že žiada o poskytnutie úveru vo výške 1 500 eur s mesačnou splátkou 80,37 Eur, s počtom splátok 42. V zmluve je uvedené RPMN za úver vo výške 70,01 %, v tej istej hodnote aj ročná úroková sadzba, priemerné RPMN vo výške 46,06 %. ... V danom prípade neposudzoval cenu ako jej primeranosť k dodanej službe, ale celú dohodu o cene za možný odklad splátok, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané (tzv. teória skutočného plnenia). Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 18Co/109/2011 uviedol, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži záujmom dodávateľa. Súd dodáva, že celá sporná dohoda sa považuje komplexne, teda nielen výška stanoveného poplatku, ktorý však nepochybne vzhľadom na to, že predstavuje viac ako 14 % poskytnutého úveru len potvrdzuje záver o neprijateľnosti celej tejto zmluvnej podmienky. Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Podľa názoru súdu je logické, že v čase, keď podpisovala žalobkyňa žiadosť o poskytnutie úveru, výška sporného poplatku v tlačive danej úverovej zmluvy ešte nemohla byť uvedená, nakoľko nebolo známe, v akej výške bude žalobkyňi úver schválený. Sporný poplatok nepredstavuje celé číslo a nepochybne ide o určitý podiel z poskytnutého úveru, takže poplatok musel byť do zmluvy dopísaný až po schválení úveru, a teda rozhodne nemohol byť odsúhlasený žalobkyňou. Súd preto dospel k záveru, že sporná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Súd pritom zdôrazňuje, že platí prezumpcia práve o tom, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ako to vyplýva z § 53 ods. 3 OZ. Dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neuniesol. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné si uvedomiť, že žalovaný žalobkyňi strhol z úveru sumu 215,75 Eur ako poplatok za to, že ak by snád' niekedy v budúcnosti žiadala o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí jej odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za uvedený poplatok. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 215,75 Eur, čo je 14,38 % z úveru. Mesačná splátka je vo výške 80,37 Eur. Za odklad troch splátok, t.j. vo výške 241,11 Eur spotrebiteľ mal zaplatiť poplatok, ktorý je len o 25,36 Eur nižší ako súčet troch prípadných odložených splátok. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto súd považoval za dôvodne tejto žalobe vyhovieť. Súd na záver pripomína, že existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorým bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka totožná s predmetom tejto žaloby, ale z inej úverovej zmluvy uzavretej s iným klientom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co/111/2014 zo dňa 26.5.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove č.k. 11C/6/2014-62 zo dňa

11.4.2014 alebo rozsudok tohto súdu 25C/4/2014-111 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/220/2014-138 zo dňa 24.11.2014). Súd považoval za dôvodný aj návrh na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. f/ je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a pod písm. k/ ročná percentuálna miera nákladov. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. l/, kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. f/ citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/14 zo dňa 27.5.2014). V zmluve však chýba aj dohoda o RPMN. V danom prípade z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobkyne (70,01 %) a iná v akceptácii žalovaného (69,72%). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 vetu prvú OZ totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalobkyňa musela písomne akceptovať k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K totožnému právnomu záveru dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku 6Co/211/2014 zo dňa 29.5.2014. Uvedené chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobujú následok vyplývajúci z 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z., teda že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.“

8. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 23Co/44/2017 - 73 zo dňa 28.03.2018 na odvolanie žalovaného potvrdil rozsudok a vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení okrem iného uviedol, cit.: „Aj podľa názoru odvolacieho súdu dohoda o službe odkladu splátok nie je samostatnou dohodou. Aj keď formálne a graficky je táto dohoda oddelená od úverovej zmluvy, jej dojednanie sú súčasťou úverovej zmluvy, pričom priemerný spotrebiteľ nerozoznáva samostatnosť tejto dohody. Predmetom tejto dohody nie sú podstatné náležitosti úverovej zmluvy, a teda akákoľvek časť tejto dohody (aj bod 8.1) môže byť posudzovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, že uvedené dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa z dôvodov, ktoré uviedol súd prvej inštancie, teda z dôvodu, že spotrebiteľ poplatok zaplatí bez ohľadu na to či službu chce alebo nechce využiť, že tento poplatok zaplatí vždy dopredu a jeho výška je len nepatrene nižšia ako súčet troch splátok, ktorých odklad možno na základe takéhoto poplatku dosiahnuť. Zvýhodnenie spotrebiteľa teda nie je prakticky žiadne, pričom dodávateľ získava ďalší poplatok. Správny je aj záver súdu prvej inštancie o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje konečnú splatnosť úveru. Aj podľa názoru odvolacieho súdu konečnú splatnosť úveru nie je možné iba vypočítavať z počtu splátok a dňa splatnosti, musí byť v zmluve uvedená minimálne mesiacom a rokom. Bez ohľadu na to čo Súdny dvor EÚ uviedol vo veci C-42/15, v danej veci nebola aplikovaná smernica, ale zákon o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že zmluva má obsahovať nielen počet splátok a ich splatnosť, ale aj konečnú splatnosť úveru. K otázke samostatnosti dohody o poskytnutí služby odvolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ je povahou samostatná dohoda obsahom tej istej listiny ako úverová zmluva, pre bežného spotrebiteľa takáto dohoda predstavuje len súčasť úverovej zmluvy. Odvolaciemu súdu nie je známy žiaden dobrý právny dôvod na to, aby takáto zmluva bola vkomponovaná do úverovej zmluvy spôsobom, ako tomu je v tomto prípade (vloženie medzi články zmluvy o úvere, nie na začiatok, ani na koniec). Pokiaľ by sa malo jednať o samostatnú dohodu, dodávateľovi nič nebránilo, aby ju pripravil na samostatnom liste. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.“

9. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované

voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu,

b) upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3,

c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

10. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov.

11. Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

12. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom na vyváženie faktickej prevahy dodávateľa zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Bolo preto povinnosťou súdu podrobiť kontrole obsahové náležitosti zmluvy o úvere. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 10C/412/2015 - 49 zo dňa 26.01.2017 vyslovil neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v bode 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne určil, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere je bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie poukázal na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky obsahové náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a súčasne zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. S uvedenými závermi sa stotožnil odvolací súd, ktorý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP.

13. Súd poukazuje na to, že zmyslom primeraného finančného zadostučinenia je jednak satisfakčná funkcia, ktorá sa vzťahuje na konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadostučinenie priznané v relutárnej podobe. Okrem toho má však primerané finančné zadostučinenie aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od porušovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Napokon existuje tu sankčná funkcia primeraného finančného zadostučinenia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax, konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi, resp. vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné (ide de facto o morálne odsúdenie), javí sa byť nedostatočným. Nemožno zabúdať na to, že bol to práve žalovaný, kto sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky zmluvy o úvere, ktoré zjavne boli v neprospech spotrebiteľa a boli spôsobilé spôsobiť ujmu v majetkovej sfére za situácie, keď spotrebiteľ bol povinný platiť za službu (odklad splátok) ktorú nevyužil, resp. ani v budúcnosti nemienil využiť.

14. Súd poukazuje na ust. § 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorého kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia je spôsobilosť konania porušiteľa privodiť ujmu spotrebiteľovi. Postačuje hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Uvedená skutočnosť v danom prípade vyplýva z vyššie citovaného rozsudku č. k. 10C/412/2015- 49, ktorým bol konštatovaný rozpor s ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách a § 53 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka.

15. Preukázanie vzniku ujmy nie je nevyhnutnou náležitosťou pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Na priznanie nároku na primerané finančné zadostučinenie úplne postačovala už len hrozba vzniku ujmy. Uvedený právny názor je plne v súlade s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/168/2016 zo dňa 25.01.2017 podľa ktorého, cit.: „V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“

16. Žalovaný namietal, že žalobkyňa podala v rovnakom čase dve samostatné žaloby, pričom rozdeľovanie sporu do viacerých čiastkových žalôb je v rozpore s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Poukázal pritom, že malo ísť o konanie sp. zn. 15C/412/2015. Ako však vyplýva z registra súdu pod touto sp. zn. bolo vedené konanie úplne iných procesných strán. Žalovaný žiaden dôkaz nepredložil, preto súd sa s ním nemohol oboznámiť. Podstatné však ostáva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 10C/412/2015 bola žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešná, keď svoje práva musela uplatniť na súde. Bez takéhoto rozhodnutia by bolo jej právne postavenie neisté a spornou otázkou by bol rozsah jej záväzku voči žalovanému.

17. Pokiaľ ide o výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, súd uvádza, že samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V tomto smere súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/652/2001, podľa ktorého, cit: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“

18. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 045,64 eura, ktorú žalobkyňa požadovala. Pri úvahe o výške priznaného finančného zadosťučinenia súd vychádzal z intenzity porušenia spotrebiteľských práv zohľadňujúc tiež časový aspekt závadného konania žalovaného. K porušeniu spotrebiteľských práv došlo v dôsledku (i) neuvedenia všetkých náležitostí úverovej zmluvy v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a (ii) naformulovania neprijateľnej zmluvnej podmienky v neprospech spotrebiteľa. Súd však musí spomenúť aj ďalší aspekt, ktorý považuje za významný v tomto konkrétnom prípade a ním je „dohoda“ o úrokovej sadzbe vo výške 70,01% ročne, čo je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Pre súd je takáto výška úrokovej sadzby neakceptovateľná a preto nemá žiadne pochybnosti o tom, že priznaná výška finančného zadosťučinenia je primeraná a zohľadňuje porušenie spotrebiteľských práv v tomto konkrétnom prípade. Z činnosti súdu je pritom známe, že sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv zo strany žalovaného. Spotrebiteľ sa musel svojich práv domáhať na súde, pričom v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bol úspešný. Uplatnená výška primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje polovicu sumy, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobkyne chcel bezdôvodne obohatiť (dohodnutá výška splátky 80,37 eura x počet splátok 42 = 3 375,54 eura - 1 284,25 eura = suma, ktorá bola žalobkyni reálne vyplatená po odpočítaní poplatku za odklad splátok /1 500 eur -215,75 eura/ = 2 091,29 eura, pričom priznaná bola polovica z tejto sumy). Súd zároveň zohľadnil skutočnosť, že žalovaný vopred naformuloval neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve.

19. Možno preto zhodnotiť, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 1 045,64 eura, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke primeranú satisfakciu. Súd na záver pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2016 zo dňa 24.05.2017). V danom prípade podľa názoru súdu priznaním primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1 045,64 eura nedôjde na strane žalobkyne k majetkovému obohateniu, ale bude slúžiť ako odškodnenie za to, že sa žalobkyňa na súde musela domáhať svojich práv voči veriteľovi.

20. Z týchto dôvodov súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 045,64 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

21. Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Súd priznal úspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).